

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 24 października 2025 r.

Poz. 3939

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.284.2025 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 17 października 2025 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz. 1153)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§ 3 pkt 8 i pkt 14, § 9 ust. 5 - ust. 9, § 12, § 13, § 14 ust. 5 i ust. 10, § 15 załącznika do uchwały Rady Gminy Lubaczów Nr XVIII/193/2025 z dnia 12 września 2025r. w sprawie w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Lubaczów.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 12 września 2025r. Rada Gminy Lubaczów podjęła uchwałę Nr XVIII/193/2025 w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Lubaczów. W załączniku do uchwały Rada Gminy ustaliła treść regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Lubaczów zwanego dalej „Regulaminem”.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 18 września 2025r. W podstawie prawnej uchwały powołano m.in. art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025r. poz. 881 z późn. zm.).

Dokonując niniejszego aktu, organ nadzoru stwierdził, że uchwalony Regulamin zawiera zapisy, które w sposób istotny naruszają obowiązujące prawo. Z tych powodów w dniu 20 września 2025r. zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w odniesieniu do ww. uchwały.

Delegację ustawową do wydania aktu normatywnego o charakterze powszechnie obowiązującym, jakim jest akt prawa miejscowego, stanowi art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- 1) sposób ustalenia wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1;
- 2) formy w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
- 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

Analiza treści tego przepisu prowadzi do stwierdzenia, iż określając materię, jaką pozostawiono do uregulowania w drodze uchwały radzie gminy, wyznacza on granice upoważnienia ustawowego. O ile

jednak w zakresie przedmiotowym nie tworzy on zamkniętego katalogu elementów kształtujących treść regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, które winny być w regulaminie ujęte, o tyle użyte w nim wyrażenie „w szczególności” wskazuje na to, że uchwalany regulamin obligatoryjnie musi obejmować wszystkie kwestie określone w art. 90f ustawy. Należy podkreślić, że udzielona radzie norma kompetencyjna ma charakter otwarty, rada bowiem uchwała regulamin, uwzględniając w szczególności elementy wymienione w pkt 1-4. Rada może zatem unormować także inne sprawy. Nie oznacza to jednak dowolności w zakresie ustalania regulaminu udzielania pomocy materialnej. Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, iż każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Na tle powyższego, dokonując kontroli zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, uznać należy, że niektóre zapisy Regulaminu zostały podjęte z istotnym naruszeniem prawa, gdyż zawierają postanowienia, które wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego, powtarzają oraz modyfikują przepisy ustawy.

W § 3 pkt 14 Regulaminu, określając znaczenie zwrotu „inne okoliczności” jako „występujące w rodzinie bezrobocie rodziców, niepełnosprawność, ciężką lub długotrwałą chorobę, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomanię, niepełność rodziny”, Rada Gminy naruszyła w sposób istotny art. 90d ust. 1 ustawy. Przepis ten stanowi bowiem, że stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe, z zastrzeżeniem ust. 12. Zawarty w art. 90d ust. 1 katalog przesłanek warunkujących przyznanie pomocy materialnej w formie stypendium szkolnego w odniesieniu do ww. „innych okoliczności” ma charakter otwarty. Rada, zawężając w 3 pkt 14 Regulaminu przedmiotowe przesłanki wykroczyła poza delegację ustawową, co skutkuje stwierdzeniem nieważności powyższego zapisu Regulaminu.

Z kolei w § 9 ust. 5 Regulaminu dotyczącym stypendium szkolnego Rada postanowiła, że wniosek składa się na formularzu, którego wzór ustala załącznik Nr 2 do niniejszego Regulaminu. Adekwatną zasadę Rada przyjęła odnośnie wniosku o zasiłek szkolny: „Wniosek składa się na formularzu, którego wzór ustala załącznik Nr 2 do niniejszego Regulaminu.” (§ 14 ust. 5 Regulaminu).

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy nie posiada kompetencji do określenia - jako jedynie obowiązującego, obligatoryjnego - wzoru (formularza) wniosku o przyznanie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego. Przepis art. 90f ustawy nie zawiera w tym zakresie wyraźnego upoważnienia. Poza tym, zagadnienia związane ze składaniem wniosków o przyznanie świadczeń pomocy materialnej zostały unormowane w art. 90n ustawy.

Zgodnie z tym przepisem wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko ucznia i jego rodziców;
- 2) miejsce zamieszkania ucznia;
- 3) dane uzasadniające przyznanie świadczenia pomocy materialnej, w tym zaświadczenie albo oświadczenie o wysokości dochodów, z zastrzeżeniem ust. 5;
- 4) pożądaną formę świadczenia pomocy materialnej inną niż forma pieniężna.

Rozpatrując legalność uchwały podjętej na podstawie art. 90f ustawy w kontekście art. 90n ust. 4 ustawy, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z 11 marca 2020r. sygn. akt III SA/Łd 1056/19 stwierdził, że: „*Ustawa o systemie oświaty nie zawiera [...] szczególnych wymagań formalnych jakie powinien spełniać wniosek, poza wyżej wymienionymi. W świetle powołanego przepisu zarówno burmistrz miasta jak i inny organ nie jest uprawniony do określenia wzoru wniosku bądź opracowania formularza, który powinien wypełnić ubiegający się o świadczenie. Wzór może spełniać jedynie rolę pomocniczą bądź informacyjną z wykluczeniem roli obowiązującej.*”

W podobnym tonie wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w uzasadnieniu orzeczenia z 19 grudnia 2024r. sygn. akt II SA/Wa 1599/24 cyt.: „Zarówno art. 90f jak i art. 90n u.s.o. nie przyznają kompetencji radzie gminy do określenia obligatoryjnego wzoru wniosku, a tym bardziej nie mogą stanowić podstawy do regulacji uzależniającej przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym od wniosku złożonego obligatoryjnie na wzorze ustalonym przez radę gminy. Unormowania skarżonej uchwały dotyczące wzoru wniosku nie mogą determinować prawa do przyznania tego rodzaju świadczenia bez istnienia wyraźnej podstawy prawnej”.

Organ nadzoru, dzieląc powołane wyżej stanowiska sądów, stwierdza, iż Rada Gminy Lubaczów, wprowadzając w § 9 ust. 5 i § 14 ust. 5 Regulaminu obowiązek składania wniosku o stypendium szkolne oraz o zasiłek szkolny, jedynie na formularzu stanowiący załącznik nr 2 do Regulaminu, przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego przyznanego jej w art. 90f w związku z art. 90n ust. 4 ustawy, co stanowi naruszenie prawa o charakterze istotnym, skutkującym nieważnością wadliwych postanowień Regulaminu wraz z załącznikiem Nr 2 do Regulaminu (nazwanym jako „Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XVIII/193/2025 Rady Gminy Lubaczów z dnia 12 września 2025r.”). W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że nawet w przypadku uchwalenia przez radę gminy „pomocniczego” (fakultatywnego) wzoru (formularza) wniosku o przyznanie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego, wzór (formularz) ten nie może pozostawać w sprzeczności z przepisami rangi ustawowej. Tymczasem analiza treści badanej uchwały wskazuje, iż określony w załączniku Nr 2 do Regulaminu formularz wniosku nie został opracowany zgodnie z postanowieniami art. 90n i innymi przepisami ustawy. W części III formularza wniosku o przyznanie pomocy materialnej dla ucznia o charakterze socjalnym (...), w odniesieniu do stypendium szkolnego, nie ma bowiem możliwości podania innych okoliczności niż wymienione w art. 90d ust. 1 ustawy, która to regulacja, jak wspomniano wyżej, zawiera otwarty katalog przesłanek przyznania pomocy materialnej w formie stypendium szkolnego. Z kolei w części IV formularza wniosku zamieszczono klauzulę o odpowiedzialności karnej o treści: „Świadomy/-a odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych oświadczam: rodzina składa się z ... osób, wymienionych w tabeli, pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, których dochody (ustalone zgodnie z art. 8 ust. 3-13 ustawy z dnia (...)) albo brak dochodów w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku (lub w miesiącu składania wniosku w przypadku utraty dochodów) określają załączone do wniosku dokumenty.” Następnie w części tej wprowadzono tabelę zawierającą: Nazwisko i imię, Datę urodzenia PESEL Stopień pokrewieństwa, Miesięczny dochód netto. Natomiast w części VI pkt 1 formularza wniosku pn. Oświadczenia, zawarto następującą treść: „oświadczam, pod rygorem odpowiedzialności karnej, że podane przez mnie we wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym i prawnym, a wskazane dochody obejmują wszystkie źródła dochodów mojej rodziny.”

Zdaniem organu nadzoru, zamieszczone w części IV i VI formularza wniosku klauzule o odpowiedzialności karnej pozostają w sprzeczności z art. 90n ust. 5a ustawy. W myśl tego przepisu: „Oświadczenia, o których mowa w ust. 4 pkt 3 i ust. 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „*Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*” Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań”.

Z treści zaś przytoczonego wyżej art. 90n ust. 4 pkt 3 ustawy wynika, że wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym powinien zawierać także „dane uzasadniające przyznanie świadczenia pomocy materialnej, w tym zaświadczenie albo oświadczenie o wysokości dochodów, z zastrzeżeniem ust. 5”. Natomiast w art. 90n ust. 5 ustawy przewidziano, iż: „W przypadku ubiegania się o stypendium szkolne dla ucznia, którego rodzina korzysta ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zamiast zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości dochodów przedkłada się zaświadczenie albo oświadczenie o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.”

Zaznaczenia wymaga, że użyty w tym przepisie spójnik „albo” oznacza alternatywę rozłączną, a zatem wysokość dochodów uzasadniająca przyznanie świadczenia pomocy materialnej jest ustalana na podstawie jednego z wymienionych przez ustawodawcę dokumentów, tj. albo zaświadczenia, albo oświadczenia o wysokości dochodów.

Odnosząc powyższe do badanej uchwały, stwierdzić należy, że formularz wniosku, a także § 9 ust. 6 Regulaminu (wprowadzający obowiązek dołączenia do wniosku o przyznanie stypendium szkolnego zaświadczeń lub oświadczeń o wysokości dochodów członków rodziny), nie uwzględniają treści art. 90n ust. 5 ustawy. Poza tym, § 9 ust. 7 Regulaminu (nakładający obowiązek składania

wszelkich oświadczeń dołączonych do wniosku o przyznanie stypendium szkolnego pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań) oraz wprowadzone w części IV i VI formularza wniosku klauzule o odpowiedzialności karnej nie ograniczają się do oświadczeń, o których mowa w art. 90n ust. 4 pkt 3 i ust. 5 ustawy, lecz obejmują odpowiednio „wszelkie oświadczenia” czy też „oświadczenia” wskazane w części IV i VI załącznika Nr 2 do Regulaminu.

Powyższe zapisy Regulaminu uznać należy za niedopuszczalne i istotnie naruszające, oprócz art. 90n ust. 5a ustawy, także art. 233 § 1 i § 6 ustawy - Kodeks karny (Dz. U. z 2025r. poz. 383). Należy bowiem podkreślić, że przypisanie odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, przewidzianej w art. 233 § 6 Kodeksu karnego, jest dopuszczalne tylko w sytuacji „jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej”.

Ponadto, w ocenie organu nadzoru zakres żądanych danych osobowych, które mają być zawarte w części I i IV formularza wniosku o stypendium szkolne i zasiłek szkolny, narusza zasadę niezbędności w odniesieniu do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze oraz do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Rada Gminy uznała bowiem konieczność pozyskania danych w zakresie numeru PESEL w odniesieniu wnioskodawców oraz pozostałych członków rodziny ucznia. Należy zaznaczyć, że ww. formularz wniosku obejmuje dane osobowe chronione prawnie, w tym dane wrażliwe, do przetwarzania których musi istnieć wyraźna delegacja ustawowa, która nie może pozostać domniemaną. Żaden przepis ustawy nie daje zaś podstaw do przetwarzania wskazanych danych dla celów przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy. Numer PESEL jest krajowym numerem identyfikacyjnym, który powinien podlegać szczególnej ochronie (art. 87 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy nr 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) opubl. w Dz. Urz. UE. L 119 z 04.05.2016, zwanego dalej „RODO”. Używanie numeru PESEL na potrzeby oznaczenia strony postępowania administracyjnego, w przypadku gdy brak jest przepisu wprost stanowiącego podstawę dla przetwarzania tej danej, jest nadmiarowe i niezgodne z zasadą minimalizacji danych wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Obligatoryjność podania numeru PESEL w odniesieniu do członków rodziny ucznia - w ramach zbierania dowodów, także pozostaje w sprzeczności ze wskazaną zasadą. Wedle tej zasady dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane.

Z istotnym naruszeniem art. 90n ust. 5 ustawy podjęty również został § 9 ust. 8 Regulaminu. Postanowienie to przewiduje obowiązek dołączenia do wniosku zaświadczenia o niepozbieraniu stypendium wydanego przez organ przyznający stypendia szkolne odpowiedni wg miejsca zameldowania ucznia, w przypadku, gdy uczeń nie jest zameldowany na terenie Gminy Lubaczów. Skoro ustawodawca wskazał obligatoryjne elementy wniosku o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym, to Rada, wprowadzając wskazany obowiązek w przedmiotowym Regulaminie, działała bez podstawy prawnej. Jednocześnie powyższy zapis Regulaminu, wkracza w kompetencje organu prowadzącego postępowanie administracyjne w sprawie przyznania stypendium szkolnego.

W § 3 pkt 8 i § 9 ust. 9 Regulaminu Rada uregulowała kwestie obliczania dochodu na osobę w rodzinie, uprawniającego do ubiegania się o stypendium szkolne, przy czym zarówno formułując definicję pojęcia „dochód” (§ 3 pkt 8), jak też określając tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego (§ 9 ust. 9), organ stanowiący zmodyfikował brzmienie art. 90 d ust. 8 ustawy. Stosownie do tego przepisu miesięczna wysokość dochodu, o której mowa w ust. 7, jest ustalana na zasadach określonych w art. 8 ust. 3-13 ustawy, o której mowa w ust. 7, z tym, że do dochodu nie wlicza się świadczeń pomocy materialnej, o których mowa w art. 90c ust. 2 i ust. 3. Pomińcie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym takich jak: stypendium szkolne i zasiłek szkolny oraz o charakterze motywacyjnym takich jak: stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe, stypendium Prezesa Rady Ministrów, stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, które to stypendia nie podlegają wliczeniu do ww. dochodu, nie tylko narusza w sposób istotny wskazany przepis ustawy, ale jednocześnie wprowadza w błąd adresatów uchwały.

Odnosząc się do § 12 Regulaminu, zauważyć należy, że przepis art. 90o ustawy precyzyjnie reguluje zarówno kwestię konieczności informowania o zmianie okoliczności stanowiących podstawę przyznania stypendium szkolnego, podmioty do tego zobowiązane, jak i przesłanki wstrzymania lub cofnięcia stypendium i wydawania decyzji w tym zakresie, nie pozostawiając Radzie Gminy żadnych uprawnień do normowania powyższych spraw. Mając to na uwadze, zapisy zawarte w § 12 Regulaminu są zbędne i stanowią powtórzenie materii, która została uregulowana przez ustawodawcę. Poza tym, uchwalając regulację § 12 ust. 1 Regulaminu, Rada dokonała nieuprawnionej modyfikacji następujących postanowień art. 90o ustawy: „Rodzice ucznia otrzymującego stypendium szkolne są obowiązani niezwłocznie powiadomić organ, który przyznał stypendium, o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.” (ust. 1). „Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pełnoletniego ucznia.” (ust. 2). „Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2, w przypadku gdy dyrektor poweźmie informację o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.” (ust. 3).

Podobnie § 13 ust. 1 i ust. 2 Regulaminu dotyczący sytuacji, kiedy stypendium szkolne nie przysługuje oraz przewidujący maksymalną wysokość kwoty tego stypendium w sytuacji pobierania innego stypendium o charakterze socjalnym, stanowi powtórzenie art. 90d ust. 12 i ust. 13 ustawy. Z kolei zapis § 13 ust. 3 Regulaminu normuje materię już uregulowaną w przepisie art. 90o ust. 5 ustawy, zgodnie z którym należności z tytułu nienależnie pobranego stypendium szkolnego podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi również treść § 14 ust. 10 Regulaminu, w którym Rada ustaliła, że zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Tymczasem w art. 90e ust. 2 ustawy przewidziano, że cyt. „Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.” Tym samym Rada w sposób nieuprawniony dokonała modyfikacji powołanego wyżej art. 90e ust. 2 ustawy.

W ocenie organu nadzoru, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, uchwalając akty prawa miejscowego nie jest uprawniony do powtarzania w nich przepisów ustawowych, a tym bardziej do ich modyfikacji. Powyższe stanowi wykroczenie poza ramy przysługującego Radzie upoważnienia i skutkuje stwierdzeniem nieważności wadliwych regulacji Regulaminu.

W § 15 Regulaminu Rada Gminy postanowiła, iż w sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie mają zastosowanie przepisy rozdziału 8a ustawy o systemie oświaty oraz Kodeks postępowania administracyjnego.

W ocenie organu nadzoru powyższy przepis Regulaminu narusza art. 87 Konstytucji i godzi w obowiązujący hierarchiczny system źródeł prawa. W kwestionowanym zapisie § 15 wyraźnie zastrzeżono, że w pierwszym rzędzie zastosowanie znajduje regulamin, a dopiero w sprawach w nim nieuregulowanych powszechnie obowiązujące przepisy prawa. Tym samym przyznano pierwszeństwo przepisom uchwały przed ustawami. Zastrzeżenie, jakie zostało zawarte w przywołanym § 15 Regulaminu dopuszczalne jest jedynie w aktach tego samego rzędu. Niezgodne z Konstytucją jest zaś stawianie przepisów uchwały rady gminy przed przepisami ustawy. Stanowi to istotne naruszenie prawa i powoduje konieczność eliminacji z obrotu prawnego takich regulacji (por. wyrok WSA we Wrocławiu z 15 marca 2007r. sygn. akt. II SA/Wr 745/06).

Ponadto, informuję o innych naruszeniach prawa w przedmiotowej uchwale o charakterze nieistotnym. W § 7 ust. i § 8 Regulaminu Rada nieprawidłowo ustaliła krąg osób, którym będzie przekazywane stypendium szkolne, gdyż według definicji zawartej w art. 3 pkt 10 ustawy pod pojęciem „rodzice” należy rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem. Podobnie w § 12 ust. 1 Regulaminu oraz w treści formularza wniosku o stypendium szkolne i zasiłek szkolny, mowa jest jedynie o rodzicach i opiekunach prawnych. Tym samym pominięte zostały osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

Reasumując, należy stwierdzić, że Rada - jako organ stanowiący - powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach, a zatem niedopuszczalne jest podejmowanie przez Radę

regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem. Podejmując uchwałę stanowiącą akt prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa. W doktrynie, jak i w orzecznictwie sądowo-administracyjnym ugruntował się pogląd, że wykładnia norm o charakterze kompetencyjnym powinna być interpretowana w sposób ścisły i literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2000r. sygn. akt K 25/99, OTK rok 2000, nr 5, poz. 141). Konieczność uszczegółowienia ogólnych zapisów ustawowych nie może prowadzić do objęcia regulacją podustawową kwestii, do których upoważnienia wynikającego z przepisów ustawy Rada Gminy nie posiada. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie jest również uprawniony do powtarzania w uchwale przepisów ustawowych, a tym bardziej ich modyfikacji.

Z tych względów, stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały Rady Gminy Lubaczów w części wskazanej na wstępie jako naruszającej w sposób istotny powołane wyżej przepisy prawa, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Magdalena Kryczka
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru